

Lærere i arbeidslivsfag lærer håndverksteknikker

En lørdag i slutten av januar var tre lærere fra ulike skoler i Skedsmo kommune på kurs hos møbeltapetserer Camilla Frøysadal, som driver Møbeltapetserer Braathen as på Gjettum gård. Formålet var å lære en del grunnleggende teknikker innen møbeltapetsering. Arbeidslivsfaglærerne hadde noen ideer om å kombinere tre og tekstil i elevarbeid, for eksempel gjennom oppussing av en trestol med trukket sete eller tillaging av en slags kubbestol med pute. Derfor ønsket de seg et innføringskurs i møbeltapetsering.

Eksempler på verktøy som brukes av møbeltapetserere.

Arbeidslivsfag i ungdomsskolen

Arbeidslivsfaget i ungdomsskolen ble innført som ett tiltak som gjennom praktiske oppgaver skulle øke elevers motivasjon for å lære. Timene i arbeidslivsfag kan gi mestringfølelse hos elever som opplever for store teorikrav i ungdomsskolen eller som har behov for å sortere ut områder de ønsker eller ikke ønsker å sikte seg inn mot i videregående skole. Arbeidslivsfaget står på timeplanen to timer per uke.

Kjennskap til håndverksfag

Norsk håndverksinstitutt arbeider med videreføring av tradisjonelle håndverksfag på ulike måter. Sekretariatet for små og verneverdige fag er en del av instituttet og arbeider på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet spesielt med videreføring av de minste håndverksfagene. Instituttets interesse for arbeidslivsfaget henger sammen med at det er viktig å bygge opp kjennskap til og interesse for praktiske fag blant elever i ungdomsskolen. At elever får mulighet til å prøve seg innen ulike praktiske oppgaver, kan erstatte noen av de praktiske erfaringene og ferdighetene unger tidligere fikk hjemme og gjennom næringslivet i nærmiljøet. Det er ønskelig at flere ungdommer søker seg til yrkesfaglig utdanning og det er et håp at motiverte lærere gjennom et allsidig arbeidslivsfagstilbud kan skape interesse for yrkesfag blant ungdomsskoleelever – både de som har valgt arbeidslivsfag og andre elever.

I teorien er det enkelt

Første steg for kursdeltakerne var å ta av det gamle stoffet. Disse stoffdelene ble senere brukt som maler for klipping av nytt trekk. Så var det å stoppe setene på nytt. Medbrakte stoler var så vidt «nye» at ingen av deltakerne skulle snøre fjærer. Det er svært tidsbesparende å bruke skumplast i stedet for den gamle stoppeteknikken. Deltakerne slapp også å prøve seg med magnetisk hammer og munnen full av spiker. Luftdrevet stiftepistol ble brukt for å feste trekk til seterammene. Møbeltapetserer Camilla fortalte kort om bruk av gjorder, snørte fjærer, grunnstrie, alfagress, shoddy, krøllhår og søm av kanter og vulster – nok til at alle var fornøyd med skumplast.

Margrethe Skogheim fra Kjeller skole napper ut stifter og spiker for å få av det gamle, slitne stoffet.

Bølgefjærene vi ser på undersiden av stolsetet fra 1970-tallet erstattet spiralfjærene som ble brukt i eldre møbler.

Margrethe stifter fast ny skumplast i ryggputen. Etter rundt 50 år var den gamle materialet av polyester temmelig oppsmuldret.

I tillegg til skumplast var det brukt shoddyvatt (opprevne ulltekstiler) i stoppingen.

Rasmus Kristoffer Huss fra Stav skole bestemmer seg for å skifte ut strien også.

Kursopplæring i et verksted medfører at lærerne får et innblikk i hvordan yrket fungerer. I dette tilfellet kunne de se ulike arbeidsoppdrag og bli fortalt og vist mange og ulike arbeidsoppgaver. Oppdrag med antikvariske møbler og gjenstander med stor affeksjonsverdi krever solid håndverkskunnskap og god kundebehandling.

Læreplanen for møbeltapetsererfaget beskriver arbeidsoppgaver en faglært møbeltapetserer skal beherske <https://www.udir.no/kl06/MTF3-01/Hele/Kompetansemaal/etter-vg3>

I tillegg til informasjon om møbeltapetsererfaget, kan arbeidslivsfagslæreren flette inn opplysninger om ulike møbelstoffer og deres styrker og svakheter, ull, bomull, lin, lær, kunststoffer, slitestyrke (måles i Martindale), farger, vedlikehold, stilperioder, behandling av treverk etc. Hvordan møbelstoffer og møbler produseres omfatter både håndverksyrker som håndvever og møbelsnekker, men også tekstil- og møbelindustri med en rekke ulike yrker involvert.

Birger Aaserud fra Tæruddalen skole lærer at det er viktig å trekke stoffet, her lerret, trådrett.

I forhold til at kurset varte i seks timer, hadde selvsagt alle tre deltakere valgt for ambisiøse prosjekter, så det trengs minst en kursdag til for at de skal få slutført arbeidet sitt. Dette er en lærdom de tre tar med seg videre til skoleprosjektene. Skal ting bli bra, tar det tid.